

Uchwała nr 2/IX/15
Senatu
Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej
im. ks. Bronisława Markiewicza
w Jarosławiu
z dnia 30 września 2015 roku.

**w sprawie: uchwalenia Regulaminu Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno –
Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu.**

Działając na podstawie art. 161 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (tj. Dz. U. z 2012r. poz. 572 z późn. zm.) w związku z § 28 ust. 1 pkt. 2 Statutu PWSTE Senat uchwala, co następuje:

§1

Senat PWSTE im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu uchwala Regulamin Studiów PWSTE im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

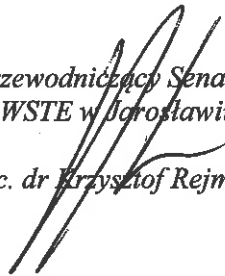
§2

Traci moc uchwała nr 4/IV/14 Senatu PWSTE w Jarosławiu z dnia 30 kwietnia 2014r.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 października 2015r.

*Przewodniczący Senatu
PWSTE w Jarosławiu*
Doc. dr Krzysztof Rejman

Spis treści

- I. Przepisy ogólne
- II. Organizacja roku akademickiego
- III. Organizacja studiów
- IV. Studia według indywidualnego programu studiów oraz indywidualnego planu studiów
- V. System punktowy ECTS
- VI. Prawa i obowiązki studenta
- VII. Studiowanie na innych kierunkach
- VIII. Przeniesienia
- IX. Zajęcia dydaktyczne
- X. Zaliczenia przedmiotów/modułów i praktyk, zaliczenia komisyjne
- XI. Praktyki
- XII. Egzaminy i egzaminy komisyjne
- XIII. Zaliczenie semestru
- XIV. Powtarzanie przedmiotu/modułu
- XV. Powtarzanie semestru, roku studiów
- XVI. Wznowienie studiów
- XVII. Urlopy
- XVIII. Praca dyplomowa
- XIX. Egzamin dyplomowy
- XX. Ukończenie studiów
- XXI. Warunki i tryb uczestniczenia wybitnie uzdolnionych uczniów w zajęciach przewidzianych tokiem studiów
- XXII. Przepisy końcowe

REGULAMIN STUDIÓW
PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY TECHNICZNO-EKONOMICZNEJ
IM. KS. BRONISŁAWA MARKIEWICZA
W JAROSŁAWIU

I. Przepisy ogólne

§ 1

1. Użyte w Regulaminie określenia oznaczają:

- 1) **studia wyższe** – studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia prowadzone przez Uczelnię uprawnioną do ich prowadzenia,
- 2) **student** – osobę kształcąca się na studiach wyższych,
- 3) **kierunek studiów** – wyodrębnioną część jednego lub kilku obszarów kształcenia, realizowaną w Uczelni w sposób określony przez program kształcenia,
- 4) **poziom kształcenia** – studia pierwszego stopnia i studia drugiego stopnia,
- 5) **studia pierwszego stopnia** – formę kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji pierwszego stopnia,
- 6) **studia drugiego stopnia** – formę kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający co najmniej kwalifikacje pierwszego stopnia, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji drugiego stopnia,
- 7) **forma studiów** – studia stacjonarne i studia niestacjonarne,
- 8) **program kształcenia** – dokument zawierający opis kierunku studiów i ewentualnej specjalności studiów, obejmujący opis zakładanych efektów kształcenia oraz program studiów stanowiący opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania tych efektów,
- 9) **program studiów** – opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia dla programu kształcenia, obejmujący między innymi opis modułów zajęć oraz plan studiów,
- 10) **plan studiów** – dokument określający przedmioty i związane z nimi zajęcia oraz praktyki zawodowe – wraz z wymiarem czasowym, zasadami zaliczania, w tym z określeniem języka, w którym prowadzone są zajęcia i ich zaliczenia oraz przypisaną przedmiotom i praktykom liczbą punktów ECTS – których zaliczenie warunkuje uzyskanie dyplomu ukończenia danych studiów; plan studiów określa łączny czas trwania studiów i wyodrębnia etapy studiów oraz precyzuje wymagania, które trzeba spełnić, by zaliczyć każdy z tych etapów; plan studiów wymienia także inne wymagania, które muszą być spełnione, by uzyskać dyplom ukończenia danych studiów,
- 11) **specjalność** – uporządkowany zbiór modułów zajęć stanowiących pewną określoną całość, której charakter jest zdefiniowany w nazwie specjalności,
- 12) **semestr/rok akademicki** – część programu studiów wyodrębniona w planie studiów, przewidziana do realizacji w określonym czasie,
- 13) **studia stacjonarne** – forma studiów wyższych, w której co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów,
- 14) **studia niestacjonarne** – forma studiów wyższych, inna niż studia stacjonarne, wskazana przez Senat,

- 15) **cykl dydaktyczny** – okres zaliczeniowy (rok akademicki, semestr), obejmujący zajęcia dydaktyczne, sesję egzaminacyjną główną i sesję egzaminacyjną poprawkową,
- 16) **etap studiów** – część programu kształcenia wyodrębniona w planie studiów, przewidziana do realizacji w określonym czasie,
- 17) **indywidualny tryb zaliczania** – zaliczanie zajęć lub przedmiotu w inny sposób lub w innych terminach niż przewidziane w sylabusach, w harmonogramie zajęć i sesji egzaminacyjnej,
- 18) **karta okresowych osiągnięć studenta** – wydrukowane z informatycznego systemu obsługi studiów zestawienie ocen studenta za wskazany okres, wraz z informacją o wyniku rozliczenia etapu studiów,
- 19) **syllabus przedmiotu/karta przedmiotu** – opis treści merytorycznych, efektów kształcenia oraz sposobu realizacji przedmiotu i metod prowadzenia związanych z nim zajęć, wykaz literatury stanowiącej podstawę programu, opis wymagań związanych z uczestnictwem w zajęciach oraz zasad zaliczania zajęć i przedmiotu, w tym zaliczania poprawkowego, formy i kryteriów oceny oraz określenie liczby punktów ECTS przyznawanych za zaliczenie przedmiotu,
- 20) **efekty kształcenia** – zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w procesie kształcenia przez osobę uczącą się,
- 21) **weryfikacja efektów kształcenia** – formalny proces sprawdzania wyników pracy studenta i określania, czy i na jakim poziomie zostały przez niego osiągnięte zdefiniowane dla modułu zajęć efekty kształcenia we wszystkich kategoriach (wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych),
- 22) **kwalifikacje** – efekty kształcenia, poświadczone dyplomem, świadectwem, certyfikatem lub innym dokumentem wydanym przez uprawnioną instytucję potwierdzającym uzyskanie zakładanych efektów kształcenia,
- 23) **punkty ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System)** – punkty zdefiniowane w europejskim systemie akumulacji i transferu punktów zaliczeniowych jako miara średniego nakładu pracy osoby uczącej się, niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia,
- 24) **profil kształcenia** – profil praktyczny lub ogólnoakademicki,
- 25) **kwalifikacje pierwszego stopnia** – efekt kształcenia na studiach pierwszego stopnia, zakończonych uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata, inżyniera, potwierdzony odpowiednim dyplomem,
- 26) **kwalifikacje drugiego stopnia** – efekt kształcenia na studiach drugiego stopnia, zakończonych uzyskaniem tytułu zawodowego magistra, potwierdzony odpowiednim dyplomem,
- 27) **efekty uczenia się** – zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskiwanych w procesie uczenia się poza systemem studiów,
- 28) **potwierdzenie efektów uczenia się** – formalny proces weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych poza systemem studiów, umożliwiający podjęcie studiów w Uczelni zgodnie z zasadami uchwalonymi przez Senat,
- 29) **moduł zajęć** – zajęcia lub grupy zajęć – podstawowy element programu studiów mający zdefiniowane efekty kształcenia wraz z przypisaną liczbą punktów ECTS oraz opisany sposób weryfikacji efektów kształcenia i oceniania,
- 30) **różnice programowe** – różnice wynikające z rozbieżności pomiędzy efektami kształcenia osiągniętymi podczas realizacji dotychczas obowiązującego studenta programu studiów, a efektami kształcenia określonymi dla programu studiów na kierunku, poziomie i profilu kształcenia, na którym student rozpoczyna kształcenie w wyniku np. przeniesienia, wznowienia studiów lub po powrocie z urlopu.

§2

1. Studia w Państwowej Wyższej Szkole Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, zwanej dalej PWSTE w Jarosławiu są prowadzone na podstawie obowiązujących przepisów, a w szczególności:
  - 1) Ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.) zwanej dalej Ustawą,
  - 2) Statutu Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej w Jarosławiu, zwanego dalej Statutem,
  - 3) Regulaminu Studiów w Państwowej Wyższej Szkole Techniczno-Ekonomicznej w Jarosławiu, zwanego dalej Regulaminem.
2. Regulamin określa organizację i przebieg studiów oraz związane z tym prawa i obowiązki studenta Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej w Jarosławiu.
3. Studia w Uczelni są prowadzone w ramach kierunku studiów. Senat na wniosek Rady Instytutu może określić nowe specjalności prowadzone w ramach kierunku.
4. Studia w Uczelni są prowadzone zgodnie z efektami kształcenia, do których są dostosowane programy studiów, w tym plany studiów.
5. Uczelnia może prowadzić kształcenie na studiach o profilu:
  - 1) praktycznym – profil programu kształcenia obejmującego moduły zajęć służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, realizowany przy założeniu, że ponad połowa programu studiów określonego w punktach ECTS obejmuje zajęcia praktyczne kształtujące te umiejętności i kompetencje, w tym umiejętności uzyskiwane na zajęciach warsztatowych, które są prowadzone przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią,
  - 2) ogólnoakademickim – profil programu kształcenia obejmującego moduły zajęć powiązane z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi, realizowany przy założeniu, że ponad połowa programu studiów określonego w punktach ECTS obejmuje zajęcia służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy.
6. W ramach profili kształcenia, o których mowa w ust. 5, Uczelnia może prowadzić następujące poziomy kształcenia:
  - 1) studia pierwszego stopnia,
  - 2) studia drugiego stopnia.
7. Studia w Uczelni są prowadzone jako:
  - 1) studia stacjonarne,
  - 2) studia niestacjonarne.
8. Przepisy Regulaminu obowiązują studentów studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia, prowadzonych w formie stacjonarnej lub niestacjonarnej.
9. Studia niestacjonarne oraz inne usługi edukacyjne świadczone studentom lub innym osobom są odpłatne. Przedmiot i wysokość tych opłat ustala Rektor w drodze zarządzenia na podstawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.
10. Wysokość opłat za wskazane wyżej świadczenia oraz inne przedmiotowo istotne elementy określa umowa uczelni ze studentami w związku z art. 160 a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.
11. Warunki i tryb rekrutacji na studia uchwała Senat PWSTE w Jarosławiu.
12. Organy uczelni zobowiązane są, w miarę możliwości podejmować działania zmierzające do dostosowania organizacji i właściwej realizacji procesu dydaktycznego do szczególnych potrzeb studentów będących osobami niepełnosprawnymi, w tym dostosowania warunków odbywania studiów do rodzaju niepełnosprawności. W Uczelni osobą odpowiedzialną za wsparcie oraz koordynację działań na rzecz osób niepełnosprawnych jest Pełnomocnik do spraw systemu opieki i kontaktu z osobami

niepełnosprawnymi.

13. Przyjęcie w poczet studentów PWSTE w Jarosławiu, zwanej dalej Uczelnią, następuje z chwilą immatrykulacji i złożenia ślubowania. Złożenie ślubowania osoba przyjęta na studia potwierdza na piśmie. Tekst ślubowania zawarty jest w Statucie Uczelni. Student otrzymuje legitymację studencką, umowę o warunkach odpłatności za studia oraz indeks, który jest podstawowym dokumentem ilustrującym przebieg i wyniki studiów.
14. PWSTE w Jarosławiu uczestniczy w Europejskim Systemie Transferu Punktów (ECTS - ang. European Credit Transfer System).

§ 3

1. Zwierzchnikiem i opiekunem studentów jest Rektor.
2. Nauczyciele akademicki i studenci PWSTE w Jarosławiu tworzą wspólnotę akademicką.
3. Reprezentantem ogółu studentów Uczelni są organy Samorządu Studenckiego działające zgodnie ze Statutem PWSTE w Jarosławiu oraz Regulaminem Samorządu Studentów.
4. Szczegółowe zasady studiowania, w tym sprawy organizacji studiów i toku studiowania w zakresie nieuregulowanym w Regulaminie, określa Rada Instytutu w uzgodnieniu z organem Samorządu Studentów. W przypadku braku porozumienia szczegółowe zasady studiowania uchwała się większością, co najmniej 2/3 głosów Rady Instytutu w obecności, co najmniej połowy jej członków.

II. Organizacja roku akademickiego

§ 4

1. Rok akademicki rozpoczyna się 1 października i trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego i składa się z dwóch semestrów - zimowego i letniego oraz wakacji. Na wniosek Dyrektora Instytutu, Rektor może zgodzić się na rozpoczęcie roku akademickiego od semestru letniego.
2. Semestr obejmuje: okres zajęć dydaktycznych, sesje egzaminacyjne, przerwę wakacyjną, przerwę świąteczną oraz przewidziane planem studiów praktyki zawodowe i inne zajęcia.
3. Szczegółową organizację roku akademickiego ustala Rektor po porozumieniu z właściwym organem Samorządu Studentów (Prezydium Samorządu Studentów) w drodze zarządzenia i podaje do wiadomości, na co najmniej 3 miesiące przed jego rozpoczęciem.
4. Rektor może ustanowić w ciągu roku akademickiego dni lub godziny rektorskie wolne od zajęć dydaktycznych dla studentów całej Uczelni.

III. Organizacja studiów

§ 5

1. Zajęcia dydaktyczne na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku. Zajęcia dydaktyczne na studiach niestacjonarnych odbywają się w soboty i niedziele, mogą być również organizowane w piątki w godzinach popołudniowych.
2. Zajęcia dydaktyczne dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych mogą odbywać się w innych dniach, jeżeli jest to związane z uczestnictwem w obozach, zajęciach terenowych, zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych, ujętych w programach studiów, w tym w planie studiów.

§ 6

1. Studia odbywają się według programów kształcenia obejmujących program studiów, w tym plan studiów. Ich zmiany są wprowadzane uchwałą Rady Instytutu, po zasięgnięciu

opinii organu Samorządu Studentów, w trybie przewidzianym Ustawą i zgodnie z wytycznymi uchwalonymi przez Senat. Zmiany w programie studiów nie mogą być wprowadzane do końca okresu studiów przewidzianego w programie i planie studiów z wyjątkiem zmian określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

2. Plan studiów i program kształcenia są ogłaszane co najmniej na cztery miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego, w którym będą obowiązywać.
3. Dyrektor Instytutu podaje do publicznej wiadomości obsadę zajęć oraz sylabusy/karty przedmiotów oferowanych przez Instytut w danym cyklu dydaktycznym, co najmniej na tydzień przed rozpoczęciem każdego semestru.
4. Na podstawie oferty zajęć do wyboru, zapisanej w Uchwale Senatu, Dyrektor Instytutu przygotowuje informację o zajęciach oferowanych w danym cyklu dydaktycznym i ogłasza termin zapisów w Sekretariacie Instytutu.
5. Harmonogram egzaminów w sesji egzaminacyjnej ogłasza Dyrektor Instytutu po zasięgnięciu opinii studentów nie później niż na dwa tygodnie przed rozpoczęciem sesji.
6. Zajęcia dydaktyczne oraz weryfikacja zakładanych efektów kształcenia, a także egzaminy dyplomowe mogą być prowadzone w języku obcym, pod warunkiem że są one również prowadzone w języku polskim. W języku obcym mogą być również prowadzone sprawdziany wiedzy lub umiejętności w trakcie przyjęć na studia oraz przygotowywane prace dyplomowe. Decyzję o prowadzeniu zajęć w języku obcym podejmuje właściwa Rada Instytutu, a decyzję o przygotowaniu pracy dyplomowej w języku obcym – Dyrektor Instytutu.
7. Do zakresu i warunków prowadzenia w języku obcym zajęć dydaktycznych, weryfikacji zakładanych efektów kształcenia, egzaminów dyplomowych oraz przygotowania w języku obcym pracy dyplomowej stosuje się odpowiednio postanowienia dotyczące prowadzenia zajęć, weryfikacji zakładanych efektów kształcenia oraz egzaminu dyplomowego w języku polskim.
8. Plan studiów zawiera wykaz przedmiotów obowiązkowych i fakultatywnych w układzie semestralnym z ich wymiarem czasowym i przyporządkowanymi liczbami punktów ECTS, a także wykaz egzaminów, ćwiczeń, praktyk zawodowych, ćwiczeń terenowych i innych form zajęć.
9. Każdemu przedmiotowi/modułowi jest przypisana określona liczba punktów ECTS. Punkty przypisuje się również praktykom wykazanym, jako obowiązkowe w planach studiów na kierunku i specjalności.
10. Do prowadzenia wykładów, seminariów lub kierowania powstawaniem prac dyplomowych są uprawnieni nauczyciele akademicki posiadający, co najmniej stopień naukowy doktora.
11. Osoby z tytułem zawodowym magistra mogą prowadzić wykłady lub przeprowadzać egzaminy pod warunkiem upoważnienia przez Radę Instytutu i uzyskania zgody Rektora.
12. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 11 dotyczy konkretnych zajęć i obowiązuje tylko w danym roku akademickim.
13. Zasady wyboru specjalności i przedmiotów/modułów obieralnych określa Rada Instytutu.
14. Prowadzący przedmiot/moduł ma obowiązek przedstawić studentom na pierwszych zajęciach: założone efekty kształcenia wraz z metodami ich weryfikacji, treści programowe, zalecaną literaturę przedmiotu/modułu, zasady uczestnictwa w zajęciach, tryb i terminarz zaliczeń, zasady usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach, formę egzaminu, sposób ustalania oceny końcowej z przedmiotu oraz terminy i miejsce konsultacji.
15. Plany studiów zamieszczone są na stronach internetowych PWSTE w Jarosławiu oraz są dostępne w Sekretariacie Instytutu.
16. Student może za zgodą Dyrektora Instytutu realizować dodatkowe przedmioty spoza swojego planu studiów. Związane z tym oceny i punkty ECTS są wpisywane do indeksu, karty okresowych osiągnięć studenta, protokołu dodatkowego i suplementu, ale nie są

uwzględniane przy zaliczaniu semestru i wyliczaniu średniej ocen z toku studiów.

§7

1. Rozkład zajęć, praktyk zawodowych, ćwiczeń terenowych i innych obowiązków dydaktycznych podawany jest do wiadomości, co najmniej na tydzień przed rozpoczęciem każdego semestru poprzez zamieszczenie na tablicach ogłoszeń, w wirtualnej uczelni oraz na stronie internetowej.
2. Dyrektor Instytutu podaje do wiadomości obowiązujące wzory wpisów do indeksu nie później niż na miesiąc przed końcem semestru.

§8

1. Dyrektor Instytutu, po zasięgnięciu opinii Samorządu Studenckiego, powołuje opiekunów poszczególnych lat studiów, grup studentów, praktyk zawodowych spośród nauczycieli akademickich.
2. Dyrektor Instytutu, w porozumieniu z Samorządem Studenckim, ustala zakres obowiązków i formy pracy opiekunów oraz kontroluje i ocenia ich działalność.

IV. Studia według indywidualnego programu studiów oraz indywidualnego planu studiów

§9

1. Student wybitnie uzdolniony może za zgodą Dyrektora Instytutu studiować według indywidualnego programu studiów, w tym planu studiów.
2. Indywidualny program studiów ma na celu kształcenie zgodnie z indywidualnymi zainteresowaniami naukowymi i technicznymi studenta.
3. Indywidualny program kształcenia polega w szczególności na:
  - 1) rozszerzaniu programu wybranych przedmiotów obowiązujących na danym kierunku,
  - 2) ukierunkowaniu i rozszerzaniu zakresu wiedzy z określonej dziedziny w ramach studiowanego kierunku lub specjalności,
  - 3) zmianie lub łączeniu specjalności w obrębie kierunku studiów,
  - 4) udziale studenta w pracach badawczych.
4. Studiowanie według indywidualnego programu studiów może nastąpić po zaliczeniu:
  - 1) w przypadku studiów pierwszego stopnia – pierwszego roku studiów,
  - 2) w przypadku studiów drugiego stopnia – pierwszego semestru.
5. Studiowanie według indywidualnego programu studiów odbywa się pod kierunkiem opiekuna naukowego, wyznaczonego przez Dyrektora Instytutu spośród nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień naukowy doktora.
6. Opiekun naukowy, który wyraził zgodę na pełnienie funkcji, o której mowa w ust. 5 przedstawia Dyrektorowi Instytutu indywidualny program studiów, w tym plan studiów na najbliższy rok akademicki, zgodnie z wymogami standardów nauczania właściwych dla danego kierunku oraz indywidualnymi zainteresowaniami studenta.
7. Indywidualny program studiów, w tym plan studiów oraz opiekuna naukowego zatwierdza Rada Instytutu.
8. Studia według indywidualnego programu studiów nie zwalniają studenta z obowiązku uzyskania zaliczeń i złożenia egzaminów z wszystkich przedmiotów objętych programem studiów.
9. Indywidualny program studiów może przewidywać skrócenie okresu kształcenia na danym kierunku o jeden lub dwa semestry.
10. Indywidualny program studiów nie może wydłużać nominalnego czasu trwania studiów

na danym kierunku.

11. Student, który studiuje według indywidualnego programu studiów i nie zaliczy sesji w ustalonych terminach jest zobowiązany do zaliczenia sesji w kolejnym terminie wyznaczonym przez Dyrektora Instytutu.
12. Opiekun naukowy do dnia 30 października każdego roku akademickiego przedstawia Dyrektorowi Instytutu informację o postępach studenta realizującego indywidualny program studiów.
13. Dyrektor Instytutu cofa zgodę na indywidualny program studiów w przypadku, gdy student:
  - 1) nie osiąga zadowalających wyników w nauce,
  - 2) nie przestrzega regulaminu studiów PWSTE w Jarosławiu,
  - 3) nie przestrzega zasad i warunków indywidualnego programu studiów.
14. Student może złożyć pisemną rezygnację z kontynuowania studiów w ramach indywidualnego programu studiów.
15. W przypadkach, o których mowa w ust. 13 i 14, Dyrektor Instytutu określa warunki na jakich student kontynuuje kształcenie zgodnie z obowiązującym w danym cyklu kształcenia programem studiów.

§ 10

1. Osoba przyjęta na studia w trybie potwierdzenia efektów uczenia się przed rozpoczęciem zajęć zobowiązana jest złożyć do Dyrektora Instytutu wnioski o zaliczenie przedmiotów uznanych w trybie potwierdzenia efektów uczenia się.
2. Student przyjęty na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się studiuje według indywidualnego planu studiów.
3. Dla osoby, o której mowa w ust. 1 Dyrektor Instytutu wyznacza opiekuna naukowego spośród nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień naukowy doktora.
4. Opiekun naukowy opracowuje w porozumieniu ze studentem indywidualny plan studiów oraz sprawuje opiekę naukową nad studentem przez cały okres studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia oraz formie studiów.
5. Indywidualny plan studiów zatwierdza Dyrektor Instytutu.
6. Indywidualny plan studiów określa moduły zajęć wraz z przypisanymi punktami ECTS, które student jest zobowiązany zrealizować w trakcie studiów w celu osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia określonych dla programu na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia.
7. Poszczególne moduły zajęć mogą być realizowane z różnymi grupami ćwiczeniowymi i wykładowymi na różnych latach studiów z zachowaniem efektów kształcenia, o których mowa w ust. 6.
8. Indywidualny plan studiów nie może wydłużać nominalnego czasu trwania studiów na danym kierunku.
9. Sekretariat Instytutu prowadzi ewidencję modułów kształcenia zaliczanych drogą potwierdzenia efektów uczenia się, która zawiera:
  - 1) imię i nazwisko wnioskodawcy,
  - 2) numer albumu,
  - 3) kierunek, poziom i profil kształcenia,
  - 4) formę studiów,
  - 5) moduł kształcenia zaliczony w procesie potwierdzania efektów uczenia się.
10. Organizację potwierdzenia efektów uczenia się określa Senat.

V. Studia według indywidualnego toku studiów.

§ 11

1. Student może za zgodą Dyrektora Instytutu studiować według indywidualnego toku studiów.
2. Dyrektor Instytutu może wyrazić zgodę na odbywanie studiów według indywidualnego toku studiów w przypadku:
  - 1) choroby lub niepełnosprawności,
  - 2) sprawowania opieki nad dzieckiem,
  - 3) odbywania studiów na więcej niż jednym kierunku studiów,
  - 4) osiągnięcia wybitnych wyników sportowych,
  - 5) w innych szczególnie uzasadnionych przypadkach.
3. O przyznanie indywidualnego toku studiów może ubiegać się student po zaliczeniu:
  - 1) w przypadku studiów pierwszego stopnia – pierwszego roku studiów,
  - 2) w przypadku studiów drugiego stopnia – pierwszego semestru.
4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach student każdego semestru i stopnia studiów może ubiegać się o podjęcie studiów według indywidualnego toku studiów za zgodą Dyrektora Instytutu.
5. Zgoda na realizowanie studiów według indywidualnego toku studiów wydawana jest na okres jednego semestru, z możliwością przedłużenia na kolejne semestry.
6. W ramach indywidualnego toku studiów student w szczególności ma prawo do:
  - 1) uzyskiwania zaliczeń oraz składania egzaminów w terminach indywidualnie ustalonych z prowadzącymi zajęcia w ramach danego roku akademickiego,
  - 2) uzyskiwania zaliczeń oraz składania egzaminów w formie indywidualnie ustalonej z prowadzącymi zajęcia,
  - 3) modyfikacji sekwencyjnego systemu zajęć.
7. Przyznanie indywidualnego toku studiów nie zwalnia studenta z obowiązku osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla programu na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia.
8. Tryb i termin zaliczeń i egzaminów przewidzianych na dany semestr lub rok akademicki student uzgadnia z nauczycielami akademickimi prowadzącymi moduły zajęć i przedstawia do zatwierdzenia Dyrektorowi Instytutu w ciągu 4 tygodni od dnia wydania decyzji w sprawie indywidualnego toku studiów.
9. Dyrektor Instytutu może cofnąć zgodę, o której mowa w ust. 1 w przypadku naruszenia przez studenta zasad dotyczących indywidualnego toku studiów.

VI. System punktowy ECTS

§ 12

1. W PWSTE w Jarosławiu na wszystkich kierunkach studiów, poziomach i profilach kształcenia oraz formach studiów obowiązuje system punktowy (ECTS).
2. Punkty są przyporządkowane wszystkim przedmiotom/modułom występującym w planie studiów, które podlegają ocenie. W przypadku, gdy przedmiot/moduł jest realizowany przez dwa semestry, punkty przyporządkowuje się także zaliczeniom występującym po każdym semestrze.
3. Liczba punktów przyporządkowana przedmiotom/modułom odzwierciedla przewidywany nakład pracy studenta (zarówno prace studenta w czasie zajęć zorganizowanych przez uczelnię, jak i jego pracę własną) niezbędny do jego zaliczenia.
4. Uzyskanie przez studenta punktów związane jest jedynie z faktem zaliczenia danego przedmiotu/modułu oraz złożenia wymaganych egzaminów i nie ma związku z otrzymaną oceną.

5. Liczba punktów przyporządkowana jest poszczególnym przedmiotom/modułom, a nie poszczególnym formom zajęć z tych przedmiotów/modułów. Punkty ECTS związane z danym przedmiotem/modulem w danym semestrze są przyznawane dopiero po zaliczeniu wszystkich form danego przedmiotu/modułu w danym semestrze i przypisane są do formy głównej przedmiotu/modułu.
6. Liczba punktów przyporządkowanych poszczególnym przedmiotom/modułom jest liczbą całkowitą i wynika z „Pakietu ECTS” oraz planu studiów.
7. Warunkiem uzyskania przez studenta wpisu na następny semestr lub rok studiów jest uzyskanie wymaganej liczby punktów wynikającej z planu studiów.

§ 13

1. Jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 25-30 godzin pracy.
2. Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych liczba punktów ECTS przewidziana planem studiów dla roku akademickiego wynosi nie mniej niż 60.

§ 14

1. W systemie semestralnym liczba punktów ECTS przewidziana planem studiów wynosi co najmniej 30.
2. Studentowi przyznaje się punkty ECTS za zaliczenie każdego z przedmiotów/modułów, praktyk przewidzianych w planie studiów, oraz za przygotowanie pracy dyplomowej.

§ 15

1. Pozytywna weryfikacja założonych dla danego przedmiotu/modułu efektów kształcenia (uzyskanie zaliczenia wszystkich form zajęć danego przedmiotu/modułu oraz złożenie egzaminu, jeśli występuje on w programie studiów) oznacza uzyskanie wszystkich punktów ECTS przypisanych modułowi zajęć.
2. Student przez całe studia gromadzi punkty ECTS przypisane przedmiotom/modułom zajęć przewidzianym w programie studiów, w tym obieralnym modułom zajęć. Rejestr uzyskanych punktów prowadzi Dyrektor Instytutu w dokumentacji przebiegu studiów studenta.
3. Uzyskanie kwalifikacji pierwszego stopnia albo kwalifikacji drugiego stopnia na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia oraz formie studiów wymaga osiągnięcia wszystkich efektów kształcenia zakładanych w programie kształcenia dla tego kierunku studiów.
4. W celu uzyskania kwalifikacji określonego stopnia, potwierdzonych dyplomem ukończenia studiów, student jest zobowiązany uzyskać:
  - 1) na studiach pierwszego stopnia prowadzonych jako:
    - studia licencjackie co najmniej 180 punktów ECTS,
    - studia inżynierskie co najmniej 210 punktów ECTS,
  - 2) na studiach drugiego stopnia co najmniej 120 punktów ECTS.
5. Dyrektor Instytutu na podstawie liczby osiągniętych punktów podejmuje decyzję o zaliczeniu semestru.

VII. Prawa i obowiązki studenta

§ 16

1. Student w trakcie odbywania studiów ma prawo do:
  - 1) zdobywania wiedzy i umiejętności,
  - 2) rozwijania własnych zainteresowań: naukowych, zawodowych, kulturalnych, turystycznych i sportowych oraz korzystania w tym celu z pomieszczeń

- dydaktycznych, urzędów i środków Uczelni, jak również z pomocy ze strony nauczycieli akademickich i organów Uczelni,
- 3) uczestniczenia w badaniach naukowych,
  - 4) zrzeszania się w kołach naukowych oraz uczestnictwa w pracach o charakterze rozwojowym i wdrożeniowym realizowanych w Uczelni,
  - 5) zrzeszania się w organizacjach i stowarzyszeniach studenckich, na zasadach określonych w ustawach,
  - 6) otrzymywania pomocy materialnej na zasadach określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym,
  - 7) ochrony zdrowia i opieki lekarskiej na zasadach określonych w ustawach,
  - 8) studiowania według indywidualnego programu studiów, w tym planu studiów,
  - 9) zmiany formy studiów, kierunku (specjalności) lub uczelni zgodnie z zasadami niniejszego regulaminu,
  - 10) oceniania w formie ankiet procesu dydaktycznego, nauczycieli akademickich i jednostek administracyjnych obsługujących studentów zgodnie z przepisami obowiązującymi w Uczelni,
  - 11) korzystania z konsultacji prowadzonych przez nauczycieli akademickich w czasie ich dyżurów,
  - 12) wyrażania opinii w sprawach istotnych dla studentów i dla Uczelni, bezpośrednio lub za pośrednictwem przedstawicieli studentów w organach kolegialnych Uczelni,
  - 13) udziału za pośrednictwem swoich przedstawicieli w podejmowaniu decyzji przez organy kolegialne Uczelni,
  - 14) zgłaszania do władz instytutu postulatów dotyczących programów kształcenia, planów studiów i ich realizacji oraz innych spraw, ważnych dla przebiegu studiów i rozwoju osobistego studentów,
  - 15) korzystania z pomocy Uczelni w ramach określonych odrębnymi przepisami – w poszukiwaniu pracy, w uzyskaniu stażu lub praktyki zawodowej, nawet jeśli nie są one objęte planem studiów,
  - 16) korzystania z pomocy Uczelni w zakresie pozyskiwania grantów naukowych oraz realizacji projektów badawczych,
  - 17) korzystania ze zbiorów systemu biblioteczno-informacyjnego oraz z zasobów Wirtualnej Biblioteki,
  - 18) korzystania z bazy dydaktycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami,
  - 19) wglądu do informacji będących podstawą rozliczania jego etapu studiów, zgromadzonych w informatycznym systemie obsługi studiów,
  - 20) wglądu do swojej teczeki akt osobowych,
  - 21) wglądu do aktów normatywnych dotyczących praw i obowiązków studentów.
2. Studentowi wyróżniającemu się wynikami w nauce lub innymi rodzajami aktywności mogą być przyznane nagrody lub wyróżnienia zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach, w szczególności:
- 1) stypendia ministra za wybitne osiągnięcia,
  - 2) nagrody Rektora,
  - 3) nagrody Dyrektora,
  - 4) stypendia ufundowane przez instytucje państwowe, towarzystwa naukowe, organizacje społeczne lub innych fundatorów,
  - 5) stypendium Rektora dla najlepszych studentów.
3. Szczegółowe sposoby zapewniania studentowi z niepełnosprawnością lub przewlekłe choremu uczestnictwa w ofercie dydaktycznej Uczelni regulują odrębne zarządzenia Rektora.
4. Podejmując studia w Uczelni, student przyjmuje obowiązki:
- 1) postępowania zgodnie ze złożonym ślubowaniem i Regulaminem Studiów,
  - 2) uczestniczenia w zajęciach i zaliczeniach zgodnie z programem kształcenia i planem

- studiów oraz przystępowania do egzaminów po uprzednim spełnieniu szczegółowych wymagań związanych z tymi zajęciami i zaliczeniami,
- 3) etycznego uzyskiwania zaliczeń wszystkich zajęć oraz przygotowywania prac zaliczeniowych i dyplomowych z poszanowaniem praw autorskich,
  - 4) poszanowania praw i zwyczajów studenckich,
  - 5) dbałości o dobre imię Uczelni,
  - 6) terminowego wnoszenia opłat na rzecz Uczelni, określonych odrębnymi przepisami,
  - 7) uczestniczenia w szkoleniach przewidzianych przepisami prawa lub decyzjami organów uczelni,
  - 8) godnego zachowywania się w Uczelni i poza nią,
  - 9) poszanowania mienia Uczelni.
5. Prawa i obowiązki studenta wygasają z dniem ukończenia studiów lub skreślenia z listy studentów.

§ 17

1. Legitymacja upoważnia do korzystania z uprawnień studenckich i podlega zwrotowi po skreśleniu z listy studentów, ukończeniu studiów lub zawieszeniu w prawach studenckich. Natomiast indeks jest dokumentem stanowiącym własność studenta, przedstawiającym przebieg i wyniki studiów.
2. Prawo posiadania legitymacji studenckiej mają studenci do dnia ukończenia studiów, zawieszenia w prawach studenta lub skreślenia z listy studentów, zaś w przypadku absolwentów studiów pierwszego stopnia - do dnia 31 października roku ukończenia studiów.
3. Student jest zobowiązany zawiadomić niezwłocznie Dyrektora Instytutu w formie pisemnej, o utracie legitymacji studenckiej i/lub indeksu.
4. Legitymacja studencka nie przysługuje studentowi, który został zawieszony w prawach studenta oraz skreślony z listy studentów.
5. Student jest zobowiązany zawiadomić na piśmie Dyrektora Instytutu o zmianie nazwiska, adresu stałego zameldowania i adresu do korespondencji oraz złożyć dokumenty potwierdzające ten fakt.
6. W przypadku zaniechania obowiązku określonego w ust. 5, pisma zwrócone, a wcześniej wysłane na znany uczelni adres do korespondencji, będą uznane za doręczone.
7. Student, który został skreślony z listy studentów lub ukończył studia ma obowiązek uregulowania wszelkich zobowiązań wobec uczelni.
8. Za postępowanie niezgodne z treścią ślubowania, naruszenie przepisów prawa lub obowiązków określonych w Regulaminie Studiów, student ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną na zasadach określonych przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

VIII. Studiowanie na innych kierunkach

§ 18

1. Student wyróżniający się dobrymi wynikami w nauce, może studiować poza kierunkiem i specjalnością podstawową inne kierunki, specjalności lub przedmioty/moduły, także w innych szkołach wyższych, jednak nie wcześniej niż po zaliczeniu, co najmniej dwóch pierwszych semestrów.
2. Student podejmując studia na drugim kierunku otrzymuje indeks właściwy dla kierunku studiów.
3. Rektor na wniosek Dyrektora Instytutu może cofnąć zgodę na dodatkowy kierunek lub specjalność w razie niewypełnienia przez studenta obowiązków związanych z tokiem

studiów na kierunku podstawowym.

§ 19

1. Student za zgodą Dyrektora Instytutu może zmienić kierunek studiów. Jeżeli zmiana wiąże się z przejściem studenta do innego Instytutu, konieczna jest zgoda Dyrektorów obu Instytutów. Właściwy Dyrektor Instytutu określa różnice programowe i wyznacza termin ich uzupełnienia.
2. Przy zmianie kierunku studiów w obrębie uczelni aktualizuje się indeks bez wypełniania „świadectwa odejścia”.
3. Student może podjąć w uczelni studia na kolejnym kierunku studiów wyłącznie w trybie postępowania rekrutacyjnego, na zasadach określonych w Ustawie i Uchwale Senatu.

IX. Przeniesienia

§ 20

1. Student może przenieść się z innej uczelni do PWSTE w Jarosławiu, w ramach tego samego lub pokrewnego kierunku studiów za zgodą Dyrektora Instytutu przyjmującego, jeżeli wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza.
2. Student, o którym mowa w ust. 1 powinien uzupełnić wszystkie braki wynikające z różnic programowych. Wykaz różnic programowych i termin ich uzupełniania ustala Dyrektor Instytutu.
3. Student przyjęty do PWSTE w Jarosławiu z innej uczelni otrzymuje legitymację studencką oraz nowy indeks, w którym wyszczególnia się różnice programowe określone przez Dyrektora Instytutu.
4. Student studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, po zaliczeniu pierwszego semestru studiów, może ubiegać się o zmianę formy studiów na niestacjonarną lub stacjonarną.
5. Decyzję w sprawie przeniesienia oraz wyrównania różnic programowych podejmuje Dyrektor Instytutu na pisemny wniosek studenta. W przypadku istotnych różnic programowych Dyrektor Instytutu może przyjąć studenta na niższy semestr studiów.
6. Student rezygnujący ze studiów składa pisemne oświadczenie informujące o tym fakcie Dyrektora Instytutu.
7. W przypadku rezygnacji ze studiów student zostaje skreślony z listy studentów.

§ 21

1. Student PWSTE w Jarosławiu po zaliczeniu pierwszego semestru studiów może przenieść się do innej uczelni o ile uzyska zgodę właściwych władz uczelni, do której się przenosi oraz spełni wszystkie wymagania wynikające z przepisów obowiązujących w PWSTE w Jarosławiu. Spełnienie tych wymagań potwierdza Dyrektor Instytutu.
2. Przekazanie dokumentów studenta przenoszącego się z PWSTE w Jarosławiu do innej uczelni może nastąpić dopiero po wypełnieniu przez Dyrektora Instytutu w indeksie „świadectwa odejścia”. Po przekazaniu dokumentów studenta w albumie studentów dokonuje się odpowiedniej adnotacji.
3. Student PWSTE w Jarosławiu może realizować część programu studiów na innej uczelni w ramach zawartych porozumień międzyuczelnianych, wynikających z uczestnictwa PWSTE w Jarosławiu w programach wymiany studentów krajowych lub międzynarodowych zgodnie z zasadami systemu przenoszenia osiągnięć.
4. Studentowi przyjętemu do PWSTE w Jarosławiu jak i przenoszącemu się do innej uczelni mogą zostać zaliczone przedmioty, jeżeli są one zgodne w zakresie merytorycznym i punktowym ECTS.
5. Przenoszenie modułów zajęć zaliczonych przez studenta na innym kierunku studiów

realizowanym w PWSTE w Jarosławiu lub w innej uczelni, w tym zagranicznej ma na celu umożliwienie studentowi kontynuację kształcenia na kierunku, na który student się przenosi.

6. Przenoszenie modułów zajęć polega na uznaniu efektów kształcenia danych modułów zajęć zrealizowanych na innym kierunku studiów lub w innej uczelni za równoważne z efektami kształcenia założonymi dla modułów zajęć realizowanych na kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia, na który student się przenosi, wraz z przypisaniem do modułów zajęć ocen oraz punktów ECTS przewidzianych w programie studiów kierunku przyjmującego. Informację o zrealizowanych modułach zajęć na innym kierunku studiów lub w innej uczelni zamieszcza się w suplemencie do dyplomu.

X. Zajęcia dydaktyczne

§ 22

1. Udział studenta w ćwiczeniach, lektoratach, laboratoriach, zajęciach projektowych, konwersatoriach, zajęciach praktycznych, praktykach, zajęciach wychowania fizycznego, zajęciach terenowych, seminariach i obozach przewidzianych planem studiów jest obowiązkowy. Student jest zobowiązany do niezwłocznego usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach u prowadzącego zajęcia.
2. Prowadzący zajęcia określa sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach.
3. W zajęciach dydaktycznych mogą uczestniczyć osoby pomagające studentom niepełnosprawnym. Osoby pomagające niepełnosprawnym studentom winny posiadać zgodę Dyrektora Instytutu na uczestniczenie w zajęciach. W zależności od rodzaju niepełnosprawności, Uczelnia w miarę możliwości, działając na podstawie odrębnych przepisów prawa, zapewni studentom niepełnosprawnym odpowiednie warunki do odbywania zajęć i ich zaliczania.
4. Student niepełnosprawny w uzasadnionych przypadkach, w zależności od rodzaju niepełnosprawności, może wykonywać notatki z zajęć na użytek osobisty w formie alternatywnej, a także korzystać z innych urządzeń lub z pomocy osób robiących notatki, w sposób uzgodniony z prowadzącym zajęcia.
5. Zajęcia dydaktyczne w uczelni mogą być prowadzone także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Szczegółowe zasady prowadzenia zajęć w formie e-learningu określa Rektor w drodze zarządzenia.
6. Student może za zgodą właściwego Dyrektora Instytutu realizować zajęcia nieobjęte planem studiów.
7. Przez zajęcia nieobjęte planem studiów należy rozumieć zajęcia wykraczające poza zajęcia obowiązkowe wynikające z programu studiów, które student jest zobowiązany zrealizować w celu ukończenia odpowiednio studiów pierwszego lub drugiego stopnia.
8. Realizacja zajęć nieobjętych planem studiów nie może prowadzić do wydłużenia nominalnego czasu trwania studiów określonego dla danego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia oraz formy studiów.
9. Za realizację zajęć nieobjętych planem studiów Uczelnia pobiera opłatę na zasadach określonych w uchwale Senatu.
10. Zrealizowane przez studenta zajęcia nieobjęte planem studiów są odnotowywane w dokumentacji przebiegu studiów studenta i w suplemencie do dyplomu.

XI. Zaliczenia przedmiotów/modułów i praktyk, zaliczenia komisyjne

§ 23

1. Student ma obowiązek zaliczenia w trakcie studiów wszystkich modułów zajęć, w tym studenckich praktyk zawodowych, określonych w planie studiów danego kierunku, poziomie i profilu kształcenia oraz formy studiów jako obowiązkowe oraz modułów

- zajęć obieralnych.
2. Z postępów w nauce student jest rozliczany co semestr.
  3. Zaliczenie jest jedną z form weryfikacji osiągnięcia przez studenta efektów kształcenia zakładanych dla modułu zajęć. Zaliczenia mogą być przeprowadzone w formie ustnej, pisemnej lub praktycznej. Wynik zaliczenia jest częścią składową oceny końcowej modułu zajęć ustalonej na zasadach określonych w sylabusie przedmiotu/karcie przedmiotu.
  4. Podstawą do zaliczenia ćwiczeń, lektoratów, laboratoriów, konwersatoriów, seminariów, zajęć praktycznych, zajęć projektowych, zajęć terenowych jest aktywność studenta na tych zajęciach, pozytywne wyniki kontroli wiadomości wynikających z programu zajęć, a także obecności na zajęciach.
  5. Zaliczenie wykładu z przedmiotu niekończącego się egzaminem, następuje na podstawie pozytywnych wyników kontroli wiadomości. Kontrola wyników nauczania musi być przeprowadzona w trakcie trwania semestru.
  6. Zaliczeń dokonuje się na oceny, zgodnie z § 33 ust. 1.
  7. Wszystkie przedmioty/moduły, do których zaliczenia student przystąpił kończą się oceną, która jest ustalona zgodnie z zasadami określonymi w sylabusie przedmiotu/karcie przedmiotu.
  8. Zaliczenie wykładu z przedmiotu/modułu realizowanego w ciągu dwu lub więcej semestrów może się odbywać poprzez wpisanie słowa „zaliczono” („zal”), po każdym semestrze poprzedzającym semestr, w którym obowiązuje egzamin z tego przedmiotu/modułu. Zaliczenie to nie jest brane pod uwagę przy wyliczaniu średniej ocen.
  9. Prowadzący zajęcia podaje do wiadomości studentom oceny z zaliczeń prac kontrolnych.
  10. Wytwory stanowiące potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia przewidzianych dla modułów (zajęć) powinny być archiwizowane przez nauczyciela akademickiego.
  11. Szczegółowe zasady w sprawie archiwizacji dokumentacji związanej z realizacją zajęć dydaktycznych na studiach wyższych reguluje odrębne zarządzenie Rektora.

§ 24

1. Studentowi przysługują dwa terminy zaliczania zajęć: podstawowy i poprawkowy.
2. Zaliczenia zajęć dydaktycznych w terminie podstawowym dokonuje prowadzący zajęcia nie później niż w ostatnim tygodniu zajęć dydaktycznych w semestrze. W tym samym terminie następuje zaliczenie zajęć realizowanych w ramach wykładów z przedmiotów/modułów, które nie kończą się egzaminem.
3. Za zgodą Dyrektora Instytutu termin określony w ust. 2 może zostać przesunięty, nie później niż do końca sesji podstawowej.
4. Zaliczenie zajęć zorganizowanych w formie zajęć terenowych, może zostać przesunięte na kolejny rok akademicki, jeżeli udział studenta w tych zajęciach, w semestrze bieżącym, nie jest możliwy z powodów zdrowotnych lub z innych ważnych powodów. Decyzję w tej sprawie podejmuje Dyrektor Instytutu na udokumentowany wniosek studenta.
5. Student może ubiegać się o zaliczenie zajęć określonych w ust. 2 we wcześniejszym terminie, jednak nie wcześniej niż miesiąc przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. O terminie i formie tego zaliczenia decyduje prowadzący za zgodą Dyrektora Instytutu.
6. W przypadku oceny niedostatecznej z zaliczenia student ma prawo do jednego zaliczenia poprawkowego, które odbywa się nie później niż do końca sesji podstawowej.
7. Nieobecność nieusprawiedliwiona na zaliczeniu skutkuje utratą terminu.
8. Student ma obowiązek w ciągu 7 dni od dnia wyznaczonego terminu zaliczenia usprawiedliwić nieobecność. Brak usprawiedliwienia nieobecności skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.

§ 25

1. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej z zaliczenia zajęć w terminie poprawkowym, student ma prawo przystąpienia do zaliczenia komisyjnego. Zgodę na zaliczenie komisyjne udziela Dyrektor Instytutu na pisemny wniosek studenta.
2. Student ma prawo złożyć wniosek określony w ust. 1 w ciągu 7 dni od dnia ogłoszenia wyników z zaliczenia poprawkowego.
3. Zaliczenie komisyjne powinno odbyć się w terminie 7 do 14 dni od daty złożenia wniosku przez studenta. Zaliczenie może mieć formę pisemną lub ustną.
4. Zaliczenie komisyjne przeprowadza komisja.
W skład komisji wchodzi:
  - 1) Dyrektor Instytutu lub jego zastępca jako przewodniczący komisji,
  - 2) nauczyciel akademicki wyznaczony przez Dyrektora Instytutu z tej samej lub pokrewnej dziedziny w roli egzaminatora,
  - 3) prowadzący zajęcia, który przeprowadził poprzednie zaliczenie jako członek komisji,
  - 4) przedstawiciel Samorządu Studentów.
5. Ocena z zaliczenia komisyjnego jest ostateczna.
6. W przypadku, gdy student otrzyma ocenę negatywną z zaliczenia komisyjnego, może ubiegać się o powtórzenie semestru lub powtórzenie przedmiotu/modułu.

XII. Praktyki

§ 26

1. Studenckie praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu.
2. Czas trwania praktyki zawodowej określa plan studiów.
3. Sposób i tryb odbywania studenckich praktyk zawodowych na danym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia określa zarządzenie Rektora.
4. Program praktyk określa opiekun praktyk.

§ 27

1. Student może odbywać praktykę w wybranym przez siebie zakładzie pracy, pod warunkiem uzyskania zgody pracownika Uczelni odpowiedzialnego za organizację praktyk.
2. Praktyki mogą być realizowane w terminie uzgodnionym z pracownikiem Uczelni odpowiedzialnym za organizację praktyk, pod warunkiem, że ich realizacja nie będzie kolidowała z uczestnictwem studenta w zajęciach dydaktycznych.
3. Podstawą odbywania praktyki jest umowa / porozumienie o praktykę z zakładem pracy, w którym praktyka będzie realizowana. Umowę / porozumienie o praktykę zawiera w imieniu uczelni Rektor lub Prorektor.
4. Student rozpoczyna praktykę na podstawie skierowania wystawionego przez pracownika Uczelni odpowiedzialnego za organizację praktyk.
5. Praktykę zalicza opiekun praktyk w zakładzie pracy oraz opiekun praktyk z ramienia uczelni odpowiedzialny za praktyki studentów na danym kierunku studiów.
6. Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie programu praktyki oraz zadań wyznaczonych przez osobę odpowiedzialną za realizację praktyki w miejscu jej realizacji.
7. Praktyka zagraniczna w ramach programu Erasmus+ może zostać uznana jako praktyka obowiązkowa pod warunkiem uzgodnienia zakresu praktyki z opiekunem praktyk przed jej rozpoczęciem. Zaliczenie odbywa się zgodnie z zasadami obowiązującymi w Uczelni.

XIII. Egzaminy i egzaminy komisyjne

§ 28

1. Egzamin jest sprawdzianem efektów kształcenia osiągniętych przez studenta w zakresie określonym przez program danego przedmiotu/modułu zajęć. Egzaminy mogą być przeprowadzone w formie ustnej, pisemnej lub praktycznej. Wynik egzaminu jest częścią składową oceny końcowej modułu zajęć ustalonej na zasadach określonych w sylabusie przedmiotu/karcie przedmiotu.
2. Egzamin przeprowadza prowadzący przedmiot/moduł. W uzasadnionych przypadkach, Dyrektor Instytutu może wyznaczyć innego egzaminatora.
3. Formę egzaminu ustala egzaminator.
4. Egzamin jest przeprowadzany w języku, w którym prowadzone były zajęcia z danego przedmiotu.
5. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest wcześniejsze uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń oraz z innych zajęć towarzyszących z danego przedmiotu/modułu lub spełnienie innych warunków opisanych w sylabusie przedmiotu. Brak zaliczenia oznacza utratę podstawowego terminu egzaminacyjnego.
6. Nieusprawiedliwiona nieobecność na egzaminie skutkuje utratą terminu. Student ma obowiązek w ciągu 7 dni od dnia egzaminu usprawiedliwić nieobecność.

§ 29

1. W ciągu roku akademickiego liczba egzaminów nie może przekraczać ośmiu, a w czasie jednej sesji – czterech.
2. Postanowienia ust. 1 nie mają zastosowania przy zaliczaniu różnic programowych oraz powtarzaniu przedmiotów.
3. Egzaminy odbywają się w czasie sesji egzaminacyjnej podstawowej i sesji egzaminacyjnej poprawkowej.
4. Terminy i miejsce egzaminów muszą być wyznaczone, co najmniej dwa tygodnie przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej.
5. Student za zgodą Dyrektora Instytutu może przystąpić do egzaminu w terminie wcześniejszym, jednak nie wcześniej niż na miesiąc przed planowanym terminem sesji.
6. W uzasadnionych przypadkach losowych, Dyrektor Instytutu może zezwolić studentowi na złożenie egzaminu (lub egzaminów) w innym terminie.
7. Student za zgodą egzaminatora może składać egzamin w tak zwanym terminie zerowym przed rozpoczęciem zasadniczej sesji egzaminacyjnej. Egzaminator określa ten termin oraz zasady egzaminu. Wynik egzaminu składanego w terminie zerowym przekazywany jest studentom przed rozpoczęciem terminu podstawowego.
8. Za zgodą Dyrektora Instytutu w egzaminach mogą uczestniczyć osoby pomagające niepełnosprawnym studentom.
9. Skalę ocen z egzaminów określa § 33 ust. 1.
10. Oceny z egzaminów podaje się do wiadomości studenta w wyznaczonym przez egzaminatora miejscu i terminie.
11. Student przystępujący do egzaminu lub innych sprawdzianów jest zobowiązany, w razie wezwania, okazać dowód tożsamości.
12. Student ma prawo wglądu do ocenianej pracy egzaminacyjnej lub zaliczeniowej i do otrzymania uzasadnienia oceny.

§ 30

1. W ciągu siedmiu dni od daty zakończenia zajęć lub ogłoszenia wyników ich zaliczeń, w przypadku zastrzeżeń co do formy zaliczenia lub bezstronności przy wystawianiu oceny, studentowi przysługuje odwołanie do Dyrektora Instytutu, który może zarządzić komisyjne sprawdzenie uzyskanych przez studenta wyników.

2. W ciągu siedmiu dni od daty egzaminu, w przypadku zastrzeżeń co do jego formy lub przebiegu, student ma prawo złożyć wniosek do Dyrektora Instytutu o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. W przypadku zastrzeżeń co do bezstronności oceny z egzaminu prawo do złożenia wniosku o egzamin komisyjny przysługuje w ciągu siedmiu dni od ogłoszenia wyników egzaminu. Dyrektor rozstrzyga o przeprowadzeniu egzaminu komisyjnego.
3. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor Instytutu może zarządzić egzamin komisyjny z własnej inicjatywy, na wniosek egzaminatora lub Samorządu Studenckiego.

§ 31

1. W przypadku uzyskania na egzaminie oceny niedostatecznej, studentowi przysługuje prawo do składania jednego egzaminu poprawkowego.
2. Student, który bez usprawiedliwienia nie zgłosił się na egzamin w wyznaczonym terminie i nie usprawiedliwił nieobecności otrzymuje ocenę niedostateczną.
3. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na egzaminie w ustalonym terminie student zachowuje prawo do egzaminu w terminie podstawowym i poprawkowym.
4. Usprawiedliwieniem nieobecności na egzaminie może być wyłącznie choroba, potwierdzona zaświadczeniem lekarskim lub istotne zdarzenie losowe.
5. Student, w terminie siedmiu dni od ustania przyczyny nieobecności na egzaminie, przedkłada Dyrektorowi Instytutu wniosek wraz z usprawiedliwieniem o wyznaczenie nowych terminów. Dyrektor Instytutu wyznacza nowe terminy egzaminów.
6. Niezłożenie w terminie usprawiedliwienia, o którym mowa w ust. 5 skutkuje utratą prawa do przystąpienia do danego egzaminu w innym terminie oraz nie zaliczeniem semestru.
7. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej z egzaminu poprawkowego studentowi, przysługuje prawo przystąpienia do egzaminu komisyjnego. Zgodę na przystąpienie do egzaminu komisyjnego wydaje Dyrektor Instytutu, na pisemny wniosek studenta.
8. Egzamin komisyjny odbywa się przed komisją złożoną z: przewodniczącego, którym jest Dyrektor Instytutu lub osoba wyznaczona przez Dyrektora Instytutu, członków komisji, którymi są: prowadzący przedmiot (w przypadku jego nieobecności Dyrektor Instytutu wyznacza inną osobę), specjalista z zakresu przedmiotu objętego egzaminem lub pokrewnego wyznaczony przez Dyrektora Instytutu oraz przedstawiciel studentów.
9. Komisji egzaminacyjnej nie może przewodniczyć prowadzący przedmiot/moduł.
10. Podczas egzaminu komisyjnego dodatkowo może być obecny obserwator wskazany przez studenta na zasadach uzgodnionych z Dyrektorem Instytutu.
11. Ocena z egzaminu komisyjnego jest ostateczna.

XIV. Zaliczenie semestru

§ 32

1. Okresem rozliczeniowym w Uczelni jest semestr.
2. Zaliczeniu podlegają kolejne semestry zgodnie z planem studiów.
3. Warunkiem zaliczenia semestru jest zaliczenie w terminie ustalonym szczegółową organizacją roku akademickiego wszystkich przedmiotów/modułów zajęć oraz spełnienie innych wymagań określonych w programie studiów dla danego semestru, a tym samym uzyskanie określonej liczby punktów ECTS przewidzianej w planie studiów.
4. Warunkiem zaliczenia semestru studentowi, który realizował część programu studiów w innej uczelni, w tym zagranicznej, jest zaliczenie wszystkich modułów zajęć według ustalonego i zatwierdzonego przez Dyrektora Instytutu wykazu oraz uzyskanie określonej liczby punktów ECTS przewidzianej w planie studiów i indeksie.
5. Zaliczenia semestru dokonuje Dyrektor Instytutu. Zaliczenie to uprawnia studenta do uzyskania wpisu na kolejny semestr. Zaliczenie semestru studiów jest dokonywane w

- karcie okresowych osiągnięć studenta oraz w indeksie.
6. Jeżeli student nie spełnił wymogów niezbędnych do zaliczenia semestru może ubiegać się o powtarzanie semestru.
  7. Niezłożenie w terminie dwóch tygodni od zakończenia sesji poprawkowej indeksu i karty okresowych osiągnięć do rejestracji stanowi podstawę do nie zaliczenia semestru. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Dyrektor Instytutu może określić inny termin.
  8. Prowadzący przedmioty zobowiązani są do ogłoszenia ocen oraz dostarczenia do właściwego Sekretariatu Instytutu podpisanych przez siebie protokołów w terminie 10 dni od terminu egzaminu lub zaliczenia, jednak nie później niż do 30 września, zaś w przypadku ocen wystawionych w semestrze zimowym nie później niż do 7 dni od zakończenia zimowej sesji poprawkowej.

§ 33

1. W uczelni stosuje się następującą skalę ocen:
  - bardzo dobry 5,0 - bdb
  - plus dobry 4,5 - plus db
  - dobry 4,0 - db
  - plus dostateczny 3,5 - plus dst
  - dostateczny 3,0- dst
  - niedostateczny 2,0 – ndst
2. Oceny ze wszystkich egzaminów i zaliczeń (podstawowych, poprawkowych, komisyjnych, różnic programowych) oraz przypisane do danego przedmiotu punkty ECTS muszą być wpisane do indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta.
3. Student jest zobowiązany do wypełnienia indeksu zgodnie z kartą okresowych osiągnięć studenta.
4. Wpisu ocen dokonuje prowadzący zajęcia z danego przedmiotu/modułu, a w szczególnych przypadkach Dyrektor Instytutu.
5. Dyrektor Instytutu może, na pisemny wniosek studenta, przedłużyć termin złożenia indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta.
6. Dyrektor Instytutu odmawia wpisu na kolejny semestr studentowi, który w wyznaczonym terminie nie zaliczył semestru.
7. Student, który nie zaliczył semestru, a następnie ubiega się o powtarzanie semestru lub wznawia studia po skreśleniu z listy studentów, jest zobowiązany przedłożyć indeks oraz kartę okresowych osiągnięć studenta wraz ze wszystkimi wymaganymi wpisami z ostatniej sesji egzaminacyjnej, do której miał prawo przystąpić.

XV. Powtarzanie przedmiotu/modułu

§ 34

1. Studentowi, który nie zaliczył w określonym terminie przedmiotów/modułów przysługuje prawo do ich powtarzania w kolejnym semestrze, w którym realizowany jest przedmiot/moduł.
2. O przyznaniu zgody na powtarzanie przedmiotu/modułu decyduje Dyrektor Instytutu.
3. Dyrektor Instytutu może skierować studenta na powtarzanie przedmiotów/modułów pod warunkiem, że liczba punktów ECTS powtarzanego/powtarzanych przedmiotów/modułów mieści się w tzw. dopuszczalnym łącznym deficycie punktów. Dopuszczalny łączny deficyt punktów określa Rada Instytutu.
4. W wyjątkowych przypadkach Dyrektor Instytutu może zezwolić na powtarzanie przedmiotów/modułów w ciągu dwóch semestrów.
5. Student dokonuje opłaty za powtarzanie określonych przedmiotów/modułów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w wysokości ustalonej zarządzeniem Rektora.

6. Decyzje o powtarzaniu przedmiotów/modułów podejmuje Dyrektor Instytutu na pisemny wniosek studenta. Warunkiem rozpatrzenia wniosku jest złożenie indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta z wszystkimi wymaganymi wpisami z ostatniej sesji egzaminacyjnej.
7. W przypadku, gdy student nie zaliczył powtarzanego przedmiotu/modułu może zostać skreślony z listy studentów lub kierowany jest na powtarzanie semestru. Decyzję podejmuje Dyrektor Instytutu.

XVI. Powtarzanie semestru, roku studiów

§ 35

1. Powtarzanie semestru lub roku studiów może być spowodowane zaległościami w nauce.
2. Student może powtarzać niezaliczony semestr z wyjątkiem semestru pierwszego.
3. W okresie oczekiwania na powtarzanie semestru student zachowuje prawa studenckie.
4. Studenta, który powtarza semestr, nie obowiązuje składanie egzaminów i uzyskiwanie zaliczeń z przedmiotów/modułów, z których uzyskał pozytywną ocenę, o ile nie nastąpiły zmiany w efektach kształcenia uzyskiwanych w ramach realizacji tych przedmiotów/modułów. Decyzję w tym zakresie podejmuje Dyrektor Instytutu w porozumieniu z prowadzącym przedmiot.
5. Wpisu do indeksu ocen zaliczanych przedmiotów/modułów, z których student został zwolniony w semestrze powtarzanym dokonuje Dyrektor Instytutu.
6. W przypadku powtarzania semestru studiowanie odbywa się według obowiązującego planu studiów. Dyrektor Instytutu może wyznaczyć studentowi różnice programowe.
7. Student ma obowiązek zaliczyć różnice programowe w semestrze wskazanym przez Dyrektora Instytutu.

§ 36

1. Dyrektor Instytutu skreśla studenta z listy studentów, w przypadku:
  - 1) niepodjęcia studiów,
  - 2) rezygnacji ze studiów,
  - 3) niezłożenia w terminie pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego,
  - 4) ukarania karą dyscyplinarną wydalenia z Uczelni.
2. Dyrektor Instytutu może skreślić studenta z listy studentów, w przypadku:
  - 1) stwierdzenia braku postępów w nauce,
  - 2) nieuzyskania zaliczenia semestru w określonym terminie,
  - 3) niewniesienia opłat związanych z odbywaniem studiów, pomimo pisemnego wezwania do uiszczenia opłaty w terminie określonym w wezwaniu.
3. Od decyzji, o której mowa w ust. 1 i 2 przysługuje odwołanie do Rektora, w terminie 14 dni od doręczenia decyzji. Decyzja Rektora jest ostateczna.
4. Przez niepodjęcie studiów rozumie się:
  - 1) brak złożenia ślubowania i/lub nieodebrania indeksu oraz legitymacji studenckiej w terminie dwóch miesięcy od dnia rozpoczęcia roku akademickiego,
  - 2) niepodpisanie umowy o warunkach odpłatności za studia w wyznaczonym terminie,
  - 3) rezygnację ze studiów przez kandydata zakwalifikowanego na I rok studiów w drodze przeprowadzonej rekrutacji, złożoną przed rozpoczęciem roku akademickiego,
  - 4) brak pisemnego potwierdzenia podjęcia studiów po zakończonym urlopie w terminie określonym w § 39 ust. 3.
5. Za brak postępów w nauce uznaje się:
  - 1) niezaliczenie egzaminów, ćwiczeń i innych form zajęć z realizowanych

przedmiotów/modułów,

- 2) nie zaliczenie w wyznaczonym terminie różnic programowych.
6. Student rezygnujący z kontynuowania studiów jest zobowiązany złożyć na piśmie oświadczenie o rezygnacji. Za rezygnację ze studiów uznaje się także brak pisemnego potwierdzenia o powrocie z urlopu, zgodnie z § 39
7. Jeżeli decyzja o skreśleniu z listy studentów dotyczy skreślenia studenta na kierunku podstawowym, to także o tej decyzji należy powiadomić właściwego Dyrektora Instytutu, na którym student studiował kierunek dodatkowy.
8. Procedura skreślenia rozpoczyna się od poinformowania studenta o przewidywanym skreśleniu z listy studentów i wyznaczenia terminu, w jakim student może wyjaśnić zaistniałą sytuację.
9. W przypadku braku podstaw do wycofania się z zamiaru skreślenia, Dyrektor Instytutu podejmuje decyzję o skreśleniu z listy studentów i doręcza ją studentowi z pouczeniem o prawie odwołania się studenta od tej decyzji do Rektora w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.
10. Osoba skreślona z listy studentów ma obowiązek rozliczyć się z Uczelnią, w szczególności uiścić zaległe opłaty, złożyć kartę obiegową z Uczelni oraz zwrócić legitymację studencką.

XVII. Wznowienie studiów

§ 37

1. Ponowne przyjęcie na studia osoby, która została skreślona z listy studentów w pierwszym semestrze studiów na studiach pierwszego stopnia oraz na studiach drugiego stopnia, następuje na ogólnych zasadach obowiązujących przy rekrutacji na studia.
2. Wznowienie studiów następuje od początku semestru.
3. O wznowienie studiów może się ubiegać osoba, która przerwała je po zaliczeniu co najmniej pierwszego semestru studiów.
4. Studia można wznović na semestrze nie wyższym niż następujący po semestrze zaliczonym przed skreśleniem ze studiów.
5. Osoba skreślona z listy studentów z powodu niezłożenia pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego, bądź nie przystąpienia do egzaminu dyplomowego ma prawo wznović studia. Wznowienie studiów następuje, na co najmniej jeden ostatni semestr przewidziany planem studiów.
6. Osoba, która spełniła wszystkie wymagania określone w programie kształcenia, z wyjątkiem zaliczenia seminarium dyplomowego na ostatnim semestrze studiów z powodu niezłożenia pracy dyplomowej przewidzianej w programie kształcenia, może w okresie nieprzekraczającym dwóch lat od daty skreślenia z listy studentów ubiegać się o wznowienie studiów bez obowiązku uzupełniania różnic programowych. Dyrektor Instytutu w porozumieniu z opiekunem pracy, może zdecydować o indywidualnych warunkach zaliczenia seminarium dyplomowego. W przypadku ponownego skreślenia z listy studentów, kolejne wznowienie jest możliwe tylko na ogólnych zasadach, w tym pod warunkiem uzupełnienia ewentualnych różnic programowych.
7. Wznowienie następuje na te same studia, z których student uprzednio został skreślony, pod warunkiem, że studia te są nadal prowadzone przez Uczelnię. W przypadku, gdy studia te wygasły i nie są już prowadzone, Dyrektor Instytutu może wyrazić zgodę na wznowienie studiów na innym kierunku lub specjalności utworzonych w wyniku przekształcenia studiów wygasłych i prowadzonych w danej jednostce organizacyjnej. Dyrektor Instytutu ustala liczbę punktów ECTS podlegających przyznaniu na poczet programu studiów, na których zainteresowana osoba wznawia studia oraz ustala poziom kształcenia i rok studiów, na które zostanie ona wpisana. Uwzględnia przy tym różnice programowe oraz uzyskane

efekty kształcenia.

8. Decyzję o wznowieniu i warunkach, wznowienia studiów podejmuje Dyrektor Instytutu.
9. Studiowanie po wznowieniu studiów odbywa się według obowiązującego programu studiów w tym planu studiów. Dyrektor Instytutu powinien wyznaczyć różnice programowe.
10. W przypadku, gdy student nie zaliczył różnic programowych w terminie wyznaczonym przez Dyrektora Instytutu może ubiegać się o powtarzanie przedmiotu/modułu lub powtarzanie semestru.
11. Student drugiego lub wyższego semestru studiów, który został skreślony z listy studentów prawomocnym orzeczeniem komisji dyscyplinarnej, może się ubiegać o wznowienie studiów na odpowiedni semestr studiów tylko w przypadku, gdy nastąpiło zatarcie kary.

XVIII. Urlopy

§ 38

1. Dyrektor Instytutu może udzielić studentowi urlopu krótkoterminowego lub urlopu długoterminowego. Urlopie krótkoterminowy od zajęć w uczelni nie może być dłuższy niż jeden rok. Urlopie długoterminowy to urlopie od zajęć w uczelni udzielony na okres dłuższy niż jeden rok.
2. Dyrektor Instytutu może przyznać studentowi w czasie studiów urlopie:
  - 1) zdrowotny, ze względu na chorobę lub niesprawność,
  - 2) macierzyński albo ojcowski, z powodu narodzin dziecka,
  - 3) naukowy, przeznaczony na odbycie innych studiów, studia w innej uczelni lub prowadzenie badań,
  - 4) okolicznościowy w innych, uzasadnionych przypadkach.
3. Urlopie zdrowotny student uzyskuje na czas trwania choroby, leczenia lub rehabilitacji, wykluczających lub poważnie utrudniających kontynuację studiów. Decyzję o przyznaniu urlopu zdrowotnego podejmuje Dyrektor Instytutu na podstawie dokumentacji medycznej lub opinii Pełnomocnika do spraw systemu opieki i kontaktu z osobami niepełnosprawnymi.
4. Urlopie naukowy lub okolicznościowy student może uzyskać na czas nie dłuższy niż jeden rok, przy czym w przypadku studenta studiów pierwszego stopnia - po zaliczeniu co najmniej pierwszego roku studiów. Następny urlopie otrzymać po zaliczeniu kolejnego roku studiów. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor Instytutu może inaczej określić termin lub czas trwania urlopu.
5. Dyrektor może udzielić urlopu, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 tylko jeden raz w ciągu trwania studiów.
6. Student studiujący równocześnie dwa kierunki może ubiegać się o urlopie na każdym z kierunków niezależnie od przebiegu studiów na danym kierunku.
7. Student powinien, ubiegać się o udzielenie urlopu bezpośrednio po zaistnieniu przyczyny stanowiącej podstawę do jego udzielenia.
8. Student nie może ubiegać się o urlopie za okres obejmujący semestr już zakończony.
9. Przyczyna udzielenia urlopu powinna być każdorazowo podana w karcie urlopowej. Fakt udzielenia urlopu odnotowuje się w indeksie studenta.
10. Po zakończeniu urlopu zdrowotnego student zobowiązany jest niezwłocznie przedstawić w Sekretariacie Instytutu zaświadczenie lekarskie o możliwości kontynuowania nauki.
11. W okresie urlopu student zachowuje prawa studenta z zastrzeżeniem, iż prawo do pomocy materialnej w tym okresie regulują odrębne przepisy.

§ 39

1. Udzielenie urlopu przedłuża termin planowanego ukończenia studiów.
2. Powrót studenta na studia po urlopie następuje na zasadach określonych przez Dyrektora Instytutu.
3. Student powracający z urlopu, w terminie jednego miesiąca od rozpoczęcia zajęć dydaktycznych w danym semestrze jest obowiązany w Sekretariacie Instytutu potwierdzić pisemnie podjęcie studiów po zakończonym urlopie.
4. Studiowanie po urlopie odbywa się według obowiązującego programu studiów, w tym planu studiów. Dyrektor Instytutu może wyznaczyć różnice programowe, które student jest zobowiązany zaliczyć w terminie wyznaczonym przez Dyrektora Instytutu.
5. W przypadku, gdy student nie zaliczył różnic programowych w terminie wyznaczonym przez Dyrektora Instytutu, może ubiegać się o powtarzanie przedmiotu/modułu lub powtarzanie semestru.

XIX. Praca dyplomowa

§ 40

1. Pracę dyplomową student wykonuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego zatrudnionego w uczelni, który posiada, co najmniej stopień naukowy doktora.
2. Praca dyplomowa musi być samodzielnym opracowaniem określonego zagadnienia naukowego lub artystycznego.
3. Praca dyplomowa musi prezentować ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane z danym kierunkiem studiów, poziomem i profilem kształcenia oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania.
4. Pracę dyplomową może stanowić w szczególności praca pisemna, opublikowany artykuł, praca projektowa, w tym projekt i wykonanie programu lub systemu komputerowego oraz praca konstrukcyjna, technologiczna lub artystyczna.
5. Przy ustalaniu tematyki pracy dyplomowej powinny być brane pod uwagę zainteresowania naukowe i zawodowe studenta.
6. Instytut opracowuje szczegółowe procedury dotyczące przygotowania prac dyplomowych oraz prowadzenia egzaminu dyplomowego.
7. Praca dyplomowa może być pracą zespołową, pod warunkiem, że udział każdego z jej wykonawców jest szczegółowo określony i może być oceniony z punktu widzenia warunku ukończenia studiów.
8. Zasady zapisu do poszczególnych grup seminaryjnych ustala Dyrektor Instytutu i podaje do wiadomości studentom najpóźniej na dwa tygodnie przed rozpoczęciem zajęć „seminarium dyplomowe”.
9. Za zgodą Dyrektora Instytutu, student może zmienić promotora, pod warunkiem, że nie wydłuża to terminu złożenia pracy dyplomowej.
10. Zmiana promotora może nastąpić z urzędu, w przypadku wystąpienia ważnych, okoliczności uniemożliwiających dotychczasowemu promotorowi dalsze prowadzenie seminarium dyplomowego. W takim przypadku nowego promotora wyznacza Dyrektor Instytutu.
11. Sprawy sporne pomiędzy promotorem, a studentem rozstrzyga Dyrektor Instytutu.
12. Student ma możliwość przygotowania pracy dyplomowej w języku obcym, jeżeli otrzyma zgodę Dyrektora Instytutu. Dyrektor Instytutu, który wyraża zgodę na napisanie pracy w języku obcym wyznacza jednocześnie promotora.
13. Praca napisana w języku obcym musi posiadać tytuł zarówno w języku obcym, jak i polskim, a jej integralną częścią powinno być streszczenie w języku polskim.
14. Temat pracy dyplomowej zatwierdza Rada Instytutu w trakcie przedostatniego semestru studiów.

15. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor Instytutu może dokonać zmiany tematu pracy dyplomowej. Zmiana tematu pracy może nastąpić wyłącznie na wniosek promotora lub na wniosek studenta zaopiniowany przez promotora.
16. Modułowi o nazwie „praca dyplomowa” przypisuje się punkty ECTS zgodne z planem studiów.
17. Pracę dyplomową (lub jej część) student wykonuje osobiście i samodzielnie, co potwierdza oświadczeniem następującej treści, zamieszczonym na odwrocie strony tytułowej:
„Oświadczam, świadomy (-a) odpowiedzialności karnej za poświadczenie nieprawdy, że niniejszą pracę dyplomową wykonałem (-am) osobiście i samodzielnie i że nie korzystałem (-am) ze źródeł innych niż wymienione w pracy”.
19. Szczegółowe zasady dyplomowania w PWSTE w Jarosławiu określa zarządzenie Rektora.
20. W razie popełnienia przez studenta czynu polegającego na przypisaniu sobie autorstwa istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu, Rektor na wniosek Dyrektora Instytutu niezwłocznie poleca przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego przewidzianego w przepisach Ustawy.

§ 41

1. Student jest zobowiązany do złożenia pracy dyplomowej do końca sesji poprawkowej danego semestru.
2. Student zobowiązany jest wykonać pracę dyplomową w 3 egzemplarzach w postaci drukowanej. Jeden z tych egzemplarzy musi być wykonany w postaci druku obustronnego oraz oprawiony w miękką oprawę.
3. Student zobowiązany jest wykonać oprócz wersji drukowanej wersję elektroniczną pracy dyplomowej.
4. Egzemplarze pracy dyplomowej wraz z pisemną akceptacją promotora muszą być złożone w sekretariacie instytutu.
5. Dyrektor Instytutu, na wniosek kierującego pracą dyplomową lub na wniosek studenta, może przesunąć termin złożenia pracy dyplomowej, nie później jednak niż na 3 miesiące od terminu wskazanego w ust. 1.
6. Niezłożenie pracy dyplomowej w terminie skutkuje wystawieniem oceny niedostatecznej z seminarium dyplomowego.
7. Student, który nie złożył pracy dyplomowej w terminie lub nie otrzymał zgody Dyrektora Instytutu na przedłużenie terminu jej złożenia, może ubiegać się o powtarzanie przedmiotu/modułu lub semestru.
8. Osoba skreślona z listy studentów z powodu niezłożenia pracy dyplomowej ma prawo wznowić studia, zgodnie z przepisami § 37.
9. W przypadku wznowienia studiów za zgodą promotora może być kontynuowany temat pracy podjęty przed skreśleniem z listy studentów.
10. Jeżeli student nie zaliczył seminarium dyplomowego na ostatnim semestrze studiów, Dyrektor Instytutu może wydać decyzję na powtarzanie tylko tego przedmiotu bez uzupełniania różnic programowych.

§ 42

1. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor oraz jeden recenzent powołany przez Dyrektora Instytutu spośród nauczycieli akademickich, zatrudnionych w Uczelni, posiadających, co najmniej stopień naukowy doktora.
2. Przy ocenie pracy dyplomowej stosuje się skalę ocen określoną w § 33 ust. 1.

XX. Egzamin dyplomowy

§ 43

1. Egzamin dyplomowy składa się z dwóch części:
  - 1) weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych podczas studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia na zasadach określonych przez Radę Instytutu,
  - 2) obrony pracy dyplomowej.
2. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:
  - 1) złożenie wszystkich egzaminów przewidzianych planem studiów,
  - 2) uzyskanie zaliczenia z wszystkich przedmiotów/modułów i praktyk zawodowych przewidzianych w programie studiów oraz uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS, określonych planem studiów,
  - 3) uzyskanie oceny co najmniej „dostateczny” z pracy dyplomowej,
  - 4) złożenie wymaganych dokumentów i wniesienie obowiązujących opłat określonych w odrębnych przepisach.
3. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dyrektora Instytutu w składzie: przewodniczący, promotor, recenzent.
4. Komisji przewodniczy Dyrektor Instytutu, jego zastępca lub nauczyciel akademicki wyznaczony przez Dyrektora Instytutu spośród nauczycieli akademickich posiadających, co najmniej stopień doktora.
5. W szczególnych przypadkach usprawiedliwionej nieobecności jednego z członków komisji egzaminu dyplomowego (opiekuna pracy lub recenzenta) Dyrektor Instytutu powołuje w skład komisji egzaminacyjnej w zastępstwie nauczyciela akademickiego z danej dyscypliny.
6. Egzamin dyplomowy powinien się odbyć w ciągu 30 dni od złożenia pracy dyplomowej.

§ 44

1. Formę i zakres egzaminu dyplomowego ustala Dyrektor Instytutu.
2. Szczegółowe zasady przebiegu egzaminu określają odrębne przepisy i podane są do informacji studentów, co najmniej na jeden semestr przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego.
3. Na wniosek studenta lub nauczyciela akademickiego kierującego pracą złożony nie później niż tydzień przed terminem egzaminu, Dyrektor Instytutu może przeprowadzić otwarty egzamin dyplomowy.
4. Informacja o otwartym egzaminie dyplomowym jest umieszczana na stronie internetowej instytutu, zawiera termin i miejsce przeprowadzenia egzaminu, imię i nazwisko studenta przystępującego do egzaminu, temat pracy dyplomowej oraz skład komisji egzaminacyjnej.
5. Otwarty egzamin dyplomowy składa się z:
  - 1) części jawnej, w której odbywa się obrona pracy dyplomowej i dyskusja dotycząca pracy dyplomowej. W części jawnej otwartego egzaminu dyplomowego mogą wziąć udział, na prawach obserwatora, wszyscy zainteresowani.
  - 2) części niejawnej, w której odbywa się weryfikacja efektów kształcenia osiągniętych podczas studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia na zasadach określonych przez Radę Instytutu oraz ustalenie oceny z egzaminu dyplomowego i oceny końcowej ukończenia studiów. Uczestnicy otwartego egzaminu dyplomowego nie będący członkami komisji egzaminacyjnej nie mogą uczestniczyć w części niejawnej.
6. Po zakończeniu egzaminu dyplomowego komisja ustala końcową ocenę egzaminu dyplomowego.
7. Wynik egzaminu dyplomowego wraz z podaniem ocen egzaminu oraz wynik ukończenia studiów ogłasza przewodniczący komisji egzaminacyjnej w obecności jej członków,

bezpośrednio po jego złożeniu.

8. Po zrealizowaniu pełnego programu studiów pierwszego stopnia (w tym złożeniu pracy licencjackiej/inżynierskiej) i złożeniu egzaminu licencjackiego/inżynierskiego student otrzymuje tytuł zawodowy licencjata lub inżyniera.
9. Po zrealizowaniu pełnego programu studiów drugiego stopnia (w tym złożeniu pracy magisterskiej) i złożeniu egzaminu magisterskiego student otrzymuje tytuł zawodowy magistra.
10. Egzamin dyplomowy w języku obcym przeprowadza się według zasad określonych w § 43 i § 44.

§ 45

1. W razie nieprzystąpienia do egzaminu w ustalonym terminie z przyczyn usprawiedliwionych, Dyrektor Instytutu wyznacza nowy termin egzaminu dyplomowego.
2. W przypadku uzyskania z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieprzystąpienia do tego egzaminu w ustalonym terminie z przyczyn niesprawiedliwionych, Dyrektor Instytutu wyznacza drugi termin egzaminu, jako ostateczny, nie wcześniej niż 30 dni licząc od poprzednio wyznaczonego terminu egzaminu dyplomowego.
3. W przypadku, gdy w drugim terminie student nie przystąpi do egzaminu dyplomowego lub uzyska z niego ocenę niedostateczną, zostaje skreślony z listy studentów.
4. Jeśli student przystępował do egzaminu dwukrotnie, to wynik, uwzględniany przy obliczaniu ostatecznego wyniku studiów, jest średnią arytmetyczną wyników obu egzaminów. Średnią liczy się z zaokrągleniem do części setnych.

XXI. Ukończenie studiów

§ 46

1. Warunkiem ukończenia studiów jest złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym.
2. Datą ukończenia studiów jest data obrony pracy dyplomowej.
3. Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów są:
  - 1) średnia arytmetyczna ocen ze wszystkich przedmiotów/modułów przewidzianych w planie studiów kończących się egzaminem oraz przedmiotów w formie wykładów kończących się zaliczeniem z oceną - z uwzględnieniem ocen niedostatecznych - uzyskanych w ciągu całego okresu studiów (łącznie z semestrami powtarzаныmi oraz wznowionymi),
  - 2) ocena pracy dyplomowej (średnia ocen recenzenta i promotora),
  - 3) średnia ocen z egzaminu dyplomowego i praktycznego.
4. Ostateczny wynik studiów stanowi sumę: 0,5 oceny wymienionej w ust. 3 pkt. 1 oraz po 0,25 ocen wymienionych w ust. 3 pkt 2, 3.
5. W dyplomie ukończenia studiów wyższych wpisuje się ostateczny wynik studiów zgodnie z zasadą:

4,60 - 5,0	bardzo dobry	5,0
4,26 - 4,59	plus dobry	4,5
3,76 - 4,25	dobry	4,0
3,26 - 3,75	plus dostateczny	3,5
3,00 - 3,25	dostateczny	3,0
6. Wyrównanie do pełnej oceny dotyczy tylko wpisu do dyplomu, we wszystkich innych zaświadczeniach określa się ostateczny wynik studiów, obliczany jak w ust. 3.
7. Po ukończeniu studiów Uczelnia wydaje absolwentowi:
  - 1) dyplom ukończenia studiów, w którym wymieniony jest kierunek studiów, profil,

- obszar kształcenia, forma studiów i ewentualnie specjalność oraz podany jest wynik studiów,
- 2) suplement do dyplomu, w którym podane są informacje dotyczące odbytych studiów, w tym wykaz zaliczonych przedmiotów/modułów wraz z ocenami.
8. Absolwent, który spełnił niżej wymienione warunki:
    - 1) złożył pracę dyplomową w regulaminowym terminie,
    - 2) uzyskał średnią ocen z toku studiów nie niższą niż 4,60,
    - 3) uzyskał oceny „bardzo dobre” (bdb; 5,0) z wystawionych przez opiekuna i recenzenta (recenzentów) ocen pracy dyplomowej oraz z weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia,
    - 4) postępował zgodnie z treścią ślubowania, może otrzymać dyplom „z wyróżnieniem” według wzoru opracowanego przez Uczelnię.
  9. Dyplom z wyróżnieniem przyznaje Rada Instytutu na wniosek komisji egzaminacyjnej.
  10. Na wniosek studenta złożony w terminie 30 dni od złożenia egzaminu dyplomowego Uczelnia może wydać odpis dyplomu w języku obcym.
  11. W terminie 30 dni od dnia ukończenia studiów Uczelnia sporządza i wydaje absolwentowi dyplom ukończenia studiów wraz z dwoma odpisami i suplementami do dyplomu oraz dokonuje wpisu do księgi dyplomów.
  12. Na wniosek absolwenta Uczelnia wydaje dodatkowe odpisy dyplomu w tłumaczeniu na jeden z następujących języków obcych: angielski, francuski, hiszpański, niemiecki lub rosyjski. Na wniosek absolwenta Uczelnia wydaje nie więcej niż trzy odpisy suplementu do dyplomu w tłumaczeniu na język angielski. Dokumenty te wydawane są w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, po uprzednim złożeniu przez absolwenta opłaty.
  13. Absolwent przed otrzymaniem dyplomu powinien uregulować wszystkie zobowiązania wobec Uczelni. Odebranie dyplomu absolwent potwierdza podpisem
  14. Uczelnia może wydać studentowi zaświadczenie o średniej ważonej. Wynik średni z okresu rozliczeniowego lub przebiegu studiów wyznacza się, jako średnia ocen końcowych określoną, wzorem:

$$\text{Wynik średni} = \frac{\sum_i O_i P_i}{\sum_i P_i}$$

gdzie: O_i – ocena końcowa i -tego modułu kształcenia, P_i – punkty ECTS przyporządkowane do i -tego modułu.

XXII. Warunki i tryb uczestniczenia wybitnie uzdolnionych uczniów w zajęciach przewidzianych tokiem studiów

§ 47

1. Wybitnie uzdolnieni uczniowie na swój wniosek mogą uczestniczyć w zajęciach przewidzianych tokiem studiów na kierunkach zgodnych z ich uzdolnieniami.
2. Zgłoszenie uczestnictwa powinno nastąpić nie później niż 14 dni przed rozpoczęciem zajęć.
3. Decyzje o uczestniczeniu ucznia w zajęciach podejmuje Dyrektor Instytutu po uzyskaniu zgody rodziców oraz rekomendacji Dyrektora szkoły, do której uczęszcza uczeń.
4. Uczniowie są zobowiązani do przestrzegania przepisów obowiązujących w Uczelni.
5. Zaliczenie uczniom zajęć następuje na zasadach ogólnych zaliczenia danego modułu zajęć.
6. Zaliczenie uczniom zajęć jest dokonywane w karcie osiągnięć studenta.

7. Po zakończeniu zajęć Dyrektor Instytutu wydaje uczniowi zaświadczenie o uczestniczeniu w zajęciach dydaktycznych i/lub zaliczeniu modułów zajęć.
8. Uczniowie przyjęci na studia na kierunku, na którym uczestniczyli w zajęciach dydaktycznych przed rozpoczęciem studiów, są zwolnieni z obowiązku zaliczania zajęć, które zaliczyli poprzednio, jeżeli nie nastąpiły zmiany w efektach kształcenia uzyskiwanych w ramach ich realizacji.
9. Uczniowie przyjęci na studia na innym kierunku mogą być zwolnieni z obowiązku zaliczania zajęć, które zaliczyli przed rozpoczęciem studiów, jeżeli zajęcia te są przewidziane w programie kształcenia tego kierunku. Decyzję w tej sprawie podejmuje Dyrektor Instytutu.

XXIII. Przepisy końcowe

§ 48

1. Wszelkie podania do władz Uczelni dotyczące zasad i trybu odbywania studiów, o ile nie zostało to określone w przepisie szczególnym, student powinien składać nie później niż w terminie 14 dni od zaistnienia zdarzenia, które go dotyczy.
2. We wszystkich sprawach objętych Regulaminem i zakończonych decyzją, studentowi przysługuje prawo odwołania od decyzji. Organem pierwszej instancji jest Dyrektor Instytutu, organem odwoławczym jest Rektor.
3. Odwołanie do Rektora powinno być złożone na piśmie za pośrednictwem Dyrektora Instytutu w terminie 14 dni od otrzymania decyzji wydanej w pierwszej instancji.
4. Decyzja organu odwoławczego jest ostateczna.
5. W sprawach dotyczących zasad i trybu odbywania studiów nieobjętych przepisami regulaminu studiów decyduje Rektor. Decyzje wydawane przez Rektora w pierwszej instancji są ostateczne. Na decyzję przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie wniesiona za pośrednictwem Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej w Jarosławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji.

§ 49

1. Regulamin, wchodzi w życie z dniem 1 października 2015 roku.
2. Zmian w Regulaminie Studiów dokonuje Senat PWSTE w Jarosławiu w trybie jego uchwalenia.

*Przewodniczący Senatu
PWSTE w Jarosławiu*
Doc. dr Krzysztof Rejman